

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

HOTĂRÂRE în numele legii

cu privire la cererea de chemare în judecată depusă de

Serghei POPOVICI

împotriva

Consiliului Superior al Magistraturii, terț Judecătoria Comrat

privind anularea parțială a hotărârii Consiliului Superior al Magistraturii și obligarea acestuia la emiterea unei hotărâri favorabile privind alocarea mijloacelor financiare

(Dosarul nr. 3d-9/24

PIGD 2-24011956-01-3d-30012024)

Încasarea salariului pe perioada suspendării din funcție a judecătorului în legătură cu pornirea urmăririi penale se realizează din contul statului în baza Legii nr. 1545 din 25 februarie 1998 privind modul de reparare a prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești.

29 noiembrie 2024

Textul corespunde originalului

Examinând în ședință de judecată publică cererea de chemare în judecată depusă de Serghei Popovici împotriva Consiliului Superior al Magistraturii, terț Judecătoria Comrat

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Stela Procopciuc, *Președinte*,

Ion Malanciuc,

Diana Stănilă, *judecători*,

Cu participarea greșierilor, Marianna Boico și Olesea Suduc

constată următoarele:

ÎN FAPT

A. Poziția reclamantului (f.d. 2-9)

1. La data de 27 ianuarie 2024, prin intermediul oficiului poștal, reclamantul Serghei Popovici a depus la Curtea Supremă de Justiție cerere de chemare în judecată împotriva Consiliului Superior al Magistraturii, terț Judecătoria Comrat, prin care a solicitat:

- Anularea punctului 3) al Hotărârii nr. 596/38 din 29 decembrie 2023 a Consiliului Superior al Magistraturii, în partea ce vizează respingerea demersului Judecătoriei Comrat privind alocarea mijloacelor financiare suplimentare destinate achitării drepturilor salariale restante ale unui judecător, ca fiind ilegal;
- Obligarea Consiliului Superior al Magistraturii să emită o nouă hotărâre prin care să admită demersul Judecătoriei Comrat și să dispună alocarea mijloacelor financiare suplimentare necesare pentru plata salariilor neachitate judecătorului în cauză.

2. În motivarea cererii de chemare în judecată, reclamantul Serghei Popovici a invocat faptul că, la data de 20 septembrie 2016, Consiliul Superior al Magistraturii, prin Hotărârea nr. 608/25, a dispus suspendarea acestuia din funcția de judecător la Judecătoria Comrat, în temeiul art. 24 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 544 din 20 iulie 1995 privind statutul judecătorului, ca urmare a inițierii urmăririi penale.

3. Ulterior, prin Hotărârea nr. 308/26 din 27 octombrie 2020, Consiliul Superior al Magistraturii a anulat suspendarea din funcție a lui Serghei Popovici, dispusă prin Hotărârea nr. 608/25 din 20 septembrie 2016. Totodată, prin aceeași hotărâre, s-a dispus reluarea activității acestuia ca judecător la

Judecătoria Comrat (sediul central), cu repunerea în toate drepturile, inclusiv salariale, deținute anterior.

4. Pentru executarea Hotărârii nr. 308/26 din 27 octombrie 2020, vicepreședintele Judecătoriei Comrat, Igor Botezatu, a înaintat un demers către Consiliul Superior al Magistraturii, sub nr. 12873 din 28 octombrie 2020, solicitând alocarea resurselor financiare necesare pentru achitarea salariului aferent perioadei de suspendare a lui Serghei Popovici, respectiv 20 septembrie 2016 – 26 octombrie 2020.

5. Prin Hotărârea nr. 93/11 din 13 aprilie 2021, Consiliul Superior al Magistraturii a respins acest demers, refuzând alocarea resurselor financiare suplimentare solicitate.

6. La data de 3 iunie 2021, Serghei Popovici s-a adresat Curții de Apel Chișinău cu o cerere de chemare în judecată împotriva Consiliului Superior al Magistraturii, terț Judecătoria Comrat. Prin această acțiune, reclamantul a solicitat anularea pct. 1 din Hotărârea nr. 93/11 din 13 aprilie 2021 a Consiliului Superior al Magistraturii, în partea privind respingerea demersului vicepreședintelui Judecătoriei Comrat, Igor Botezatu, referitor la alocarea mijloacelor financiare suplimentare. Totodată, acesta a solicitat obligarea Consiliului la emiterea unui act administrativ individual favorabil privind admiterea acestui demers.

7. Prin hotărârea din 13 decembrie 2021, Curtea de Apel Chișinău a respins ca neîntemeiată acțiunea în contencios administrativ formulată de Serghei Popovici împotriva Consiliului Superior al Magistraturii, prin care acesta contesta Hotărârea nr. 93/11 din 13 aprilie 2021, în partea referitoare la respingerea demersului vicepreședintelui Judecătoriei Comrat privind alocarea mijloacelor financiare suplimentare. De asemenea, instanța a respins cererea privind obligarea Consiliului la emiterea unui act administrativ favorabil.

8. Motivul respingerii acțiunii a fost faptul că plățile salariale solicitate pentru perioada suspendării din funcție, survenite în urma emiterii unei ordonanțe de scoatere de sub urmărire penală, intră sub incidența prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală și ale procuraturii, stabilit de Legea nr. 1545 din 25 februarie 1998.

9. La data de 6 ianuarie 2022, Serghei Popovici a depus un recurs nemotivat împotriva hotărârii Curții de Apel Chișinău din 13 decembrie 2021, iar la 9 iunie 2022 a prezentat motivarea recursului.

10. Prin încheierea din 22 iunie 2022, Curtea Supremă de Justiție a declarat recursul formulat de Serghei Popovici inadmisibil.

11. La data de 5 noiembrie 2021, Serghei Popovici a înaintat o cerere de chemare în judecată împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova, având ca intervenienți accesorii Judecătoria Comrat, Ministerul Finanțelor al Republicii Moldova și Procuratura Generală a Republicii Moldova. Prin această acțiune, reclamantul a solicitat încasarea din contul bugetului de stat, prin intermediul Ministerului Justiției, a drepturilor salariale neachitate pentru perioada suspendării ilegale din funcție, precum și a cheltuielilor de judecată.

12. Prin Hotărârea din 18 ianuarie 2023, Judecătoria Chișinău (sediul Centru) a admis integral cererea de chemare în judecată formulată de Serghei Popovici. Instanța a dispus încasarea din contul bugetului de stat, prin intermediul Ministerului Justiției al Republicii Moldova, a sumei de 1.122.066,92 lei în beneficiul reclamantului, reprezentând salariul și alte plăți salariale pentru perioada 20 septembrie 2016 – 26 octombrie 2020, cu reținerea contribuțiilor obligatorii de stat. De asemenea, instanța a obligat plata cheltuielilor de asistență juridică în valoare de 3.000 lei.

13. Prezenta cauză civilă se află în procedura Curții de Apel Chișinău, ca urmare a cererii de apel depuse de Ministerul Justiției al Republicii Moldova.

14. La data de 19 decembrie 2023, în urma analizei deciziei Curții Supreme de Justiție din 15 decembrie 2023 (Dosarul nr. 2ra-39/23 PIGD, 2-21167699-01-2ra-09012023), Serghei Popovici s-a adresat Președintelui Judecătoriei Comrat, Igor Botezatu, solicitând calcularea și achitarea sumei restante din salariul aferent perioadei 20 septembrie 2016 – 26 octombrie 2020, în care a fost suspendat din funcția de judecător la Judecătoria Comrat.

15. În aceeași zi, 19 decembrie 2023, Președintele Judecătoriei Comrat, Igor Botezatu, a înaintat un demers către Consiliul Superior al Magistraturii (nr. 16793), solicitând alocarea de resurse financiare suplimentare pentru achitarea salariului aferent perioadei de suspendare a lui Serghei Popovici (20 septembrie 2016 – 26 octombrie 2020).

16. Prin Hotărârea nr. 596/38 din 29 decembrie 2023, Consiliul Superior al Magistraturii a respins demersul depus de Președintele Judecătoriei Comrat privind alocarea resurselor financiare suplimentare.

17. În prezent, Judecătoria Comrat, unde Serghei Popovici își desfășoară activitatea, se află în imposibilitatea de a achita salariul lunar aferent funcției de judecător pentru perioada suspendării acestuia, respectiv 20 septembrie 2016 – 26 octombrie 2020.

18. Prin urmare, Hotărârea Plenului Consiliului Superior al Magistraturii nr. 596/38 din 29 decembrie 2023, prin care a fost respins demersul depus de Președintele Judecătoriei Comrat, Igor Botezatu, privind alocarea resurselor

financiare suplimentare necesare pentru achitarea salariului aferent perioadei de suspendare a lui Serghei Popovici, reprezintă un act administrativ individual ilegal și defavorabil acestuia.

19. Reclamantul a invocat că, potrivit dispozițiilor art. 11 alin. (1) lit. b) din Codul administrativ, Consiliul Superior al Magistraturii avea obligația legală să admită demersul înaintat de președintele Judecătoriei Comrat, Igor Botezatu, privind alocarea mijloacelor financiare suplimentare. Astfel, Consiliul trebuia să adopte un act administrativ favorabil lui Serghei Popovici, în vederea achitării salariului pentru întreaga perioadă în care acesta a fost suspendat din funcție (20 septembrie 2016 – 26 octombrie 2020). Cu toate acestea, Consiliul Superior al Magistraturii și-a exercitat în mod abuziv dreptul discreționar conferit de lege, încălcând prevederile art. 16 și 137 din Codul administrativ.

20. Reclamantul a mai subliniat că, prin jurisprudența recentă, Curtea Supremă de Justiție a instituit o nouă practică judiciară în litigiile referitoare la încasarea drepturilor salariale neachitate, având ca temei prevederile Legii nr. 1545 din 25 februarie 1998 privind modul de reparare a prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești.

21. În susținerea acestei poziții, reclamantul a făcut referire la decizia Curții Supreme de Justiție din 15 decembrie 2023 (Dosarul nr. 2ra-39/23 PIGD, 2-21167699-01-2ra-39/090), prin care instanța a respins cererea depusă în temeiul Legii nr. 1545/1998 privind repararea prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești. Cererea fusese înaintată împotriva Procuraturii Generale, Ministerului Finanțelor și Ministerului Justiției (cu participarea Ministerului Finanțelor și a Procuraturii Generale), de către un reclamant (într-o situație similară), care solicita încasarea plăților salariale neachitate.

22. În opinia reclamantului, Consiliul Superior al Magistraturii nu și-a îndeplinit obligațiile legale cu bună-credință atunci când a respins demersul depus de președintele Judecătoriei Comrat, Igor Botezatu privind alocarea mijloacelor financiare suplimentare necesare achitării salariului judecătorului Serghei Popovici pentru întreaga perioadă de suspendare din funcție (20 septembrie 2016 – 26 octombrie 2020).

23. Prin urmare, reclamantul solicită obligarea Consiliului Superior al Magistraturii să adopte un act administrativ prin care să admită acest demers și să asigure plata integrală a salariului aferent perioadei menționate, conform prevederilor legale.

24. A concluzionat că punctul 3 al Hotărârii Consiliului Superior al Magistraturii nr. 596/38 din 29 decembrie 2023, în partea ce vizează respingerea demersului președintelui Judecătoriei Comrat privind alocarea mijloacelor financiare suplimentare, este neconform cerințelor legale.

B. Poziția pârâtului (f.d. 72-76)

25. Prin referința depusă la data de 21 martie 2024, Consiliul Superior al Magistraturii a solicitat respingerea acțiunii depuse de Serghei Popovici privind contestarea în parte a actului administrativ și obligarea emiterii unui act administrativ individual favorabil, considerând-o neîntemeiată.

26. În motivarea solicitărilor sale Consiliul Superior al Magistraturii a susținut că, nu recunoaște acțiunea înaintată de Serghei Popovici.

27. În fapt, s-a menționat că pe 19 decembrie 2023, Consiliul Superior al Magistraturii a recepționat demersul înaintat de Președintele Judecătoriei Comrat, Igor Botezatu, prin care s-a solicitat alocarea mijloacelor suplimentare în valoare de 1.122.066,92 lei pentru achitarea plăților salariale neachitate judecătorului Serghei Popovici, conform calculelor anexate și cererii formulate de acesta, pe perioada suspendării din funcție.

28. Chestiunea respectivă a fost inclusă pe agenda ședinței Plenului Consiliului Superior al Magistraturii nr. 38 din 29 decembrie 2023. La ședință au fost prezenți 6 membri din cei 9 aflați în exercițiul funcției, fiind astfel asigurat caracterul deliberativ al acesteia. După aprobarea agendei ședinței nr. 38 din 29 decembrie 2023, cu votul unanim al membrilor prezenți, s-a trecut la examinarea subiectelor incluse pe ordinea de zi.

29. Prin Hotărârea nr. 596/38, Plenul Consiliului Superior al Magistraturii a respins integral demersul Președintelui Judecătoriei Comrat privind alocarea mijloacelor financiare suplimentare în valoare de 1.122.066,92 lei.

30. Făcând referire la prevederile Legii nr. 514-XIII din 6 iulie 1995 privind organizarea judecătorească, Consiliul Superior al Magistraturii a notat că mijloacele financiare necesare bunei funcționări a instanțelor judecătorești sunt aprobate de Parlament, la propunerea Consiliului Superior al Magistraturii, și sunt incluse în bugetul de stat. Aceste mijloace nu pot fi micșorate fără acordul Consiliului Superior al Magistraturii și se alocă în mod regulat.

31. Consiliul Superior al Magistraturii a reținut că în acest caz, plățile solicitate de judecătorul Serghei Popovici vizează perioada în care acesta a fost suspendat din funcție ca urmare a pornirii urmăririi penale împotriva sa, în temeiul unor bănuieli rezonabile privind complicitatea la săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 42 alin. (5) și art. 243 alin. (3) lit. b) din Codul

penal. Pe durata acestei perioade, judecătorul nu a prestat nicio activitate (muncă).

32. În acest context, Consiliul Superior al Magistraturii a subliniat că reclamantul poate solicita doar încasarea prejudiciului material, conform Legii nr. 1545 din 25 februarie 1998 privind modul de reparare a prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești. Având în vedere că această lege stabilește modul și condițiile de răspundere patrimonială a statului pentru prejudiciul cauzat prin acțiunile ilicite comise în procesele penale și contravenționale de către organele de urmărire penală, procuratură și instanțele judecătorești.

33. Consiliul Superior al Magistraturii consideră întemeiată soluția Plenului de respingere a demersului înaintat de Președintele Judecătoriei Comrat referitor la alocarea mijloacelor financiare suplimentare în sumă de 1.122.066,92 lei pentru achitarea salariului judecătorului Serghei Popovici aferent întregii perioade de suspendare (20 septembrie 2016 – 27 octombrie 2020).

34. Astfel, luând în considerare că suspendarea a fost determinată de pornirea urmăririi penale, prevederile art. 24 alin. (2) din Legea privind statutul judecătorului nr. 544 din 20 iulie 1995 trebuie coroborate cu alin. (3) și (4) ale aceluiași articol, precum și cu alte dispoziții legale aplicabile privind suspendarea raporturilor de muncă. De asemenea, a raportat situația reclamantului la art. 7 lit. a) din Legea nr. 1545 din 25 februarie 1998, care reglementează modul de reparare a prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești.

35. În opinia Consiliului Superior al Magistraturii o dispoziție legală nu poate fi interpretată izolat, separat de sistemul normativ din care face parte, așa cum susține reclamantul Serghei Popovici. Dimpotrivă, aceasta trebuie aplicată în coroborare cu celelalte dispoziții legale incidente, ca parte integrantă a unui sistem juridic coerent.

36. În consecință, Consiliul Superior al Magistraturii a subliniat că, anterior, prin Hotărârea nr. 93/11 din 13 aprilie 2021, a fost respins demersul Președintelui Judecătoriei Comrat, Igor Botezatu, privind alocarea mijloacelor financiare suplimentare pentru achitarea salariului judecătorului Serghei Popovici aferent perioadei suspendării din funcție.

37. Întrucât Serghei Popovici nu a fost de acord cu această soluție, ultimul a contestat actul administrativ adoptat de Consiliul Superior al Magistraturii la Curtea de Apel Chișinău.

38. Prin Hotărârea nr. 3-69/21 din 13 decembrie 2021, Curtea de Apel Chișinău a respins ca neîntemeiată acțiunea în contencios administrativ depusă de Serghei Popovici împotriva Consiliului Superior al Magistraturii, prin care acesta solicita anularea Hotărârii nr. 93/11 din 13 aprilie 2021, în partea privind respingerea demersului vicepreședintelui Judecătoria Comrat, Igor Botezatu, referitor la alocarea mijloacelor financiare suplimentare, precum și obligarea emiterii unui act administrativ individual favorabil cu privire la admiterea acestui demers.

39. Ulterior, prin încheierea din 22 iunie 2022, Curtea Supremă de Justiție a declarat inadmisibil recursul formulat de Serghei Popovici împotriva acestei hotărâri.

40. De asemenea, Consiliul Superior al Magistraturii a susținut că, la 5 noiembrie 2021, Serghei Popovici a depus cerere de chemare în judecată împotriva Ministerului Justiției, având ca intervenienți accesorii Judecătoria Comrat, Ministerul Finanțelor și Procuratura Generală. Prin această acțiune, Serghei Popovici a solicitat încasarea plăților salariale neachitate pentru perioada suspendării din funcție, precum și compensarea cheltuielilor de judecată.

41. Prin Hotărârea din 18 ianuarie 2023, Judecătoria Chișinău, Sediul Centru, a admis integral acțiunea formulată de Serghei Popovici și a dispus încasarea sumei de 1.122.066,92 lei din contul bugetului de stat, prin intermediul Ministerului Justiției, reprezentând salariul și alte plăți salariale aferente perioadei 20 septembrie 2016 – 26 octombrie 2020, cu reținerea contribuțiilor obligatorii de stat. De asemenea, instanța a obligat achitarea cheltuielilor de asistență juridică în valoare de 3.000 lei.

42. În prezent, această cauză civilă se află în procedura Curții de Apel Chișinău, în urma cererii de apel depuse de Ministerul Justiției.

43. Având în vedere că în această cauză nu există o hotărâre definitivă și irevocabilă, precum și faptul că plățile salariale solicitate de Serghei Popovici trebuie recuperate prin mecanismul instituit de Legea nr. 1545 din 25 februarie 1998, Plenul Consiliului Superior al Magistraturii a respins în mod just demersul Președintelui Judecătoria Comrat, referitor la alocarea mijloacelor financiare suplimentare în sumă de 1.122.066,92 lei pentru achitarea salariului judecătorului Serghei Popovici aferent perioadei suspendării (20 septembrie 2016 – 27 octombrie 2020).

44. În aceste circumstanțe, Consiliului Superior al Magistraturii a subliniat că nu există temeiuri pentru anularea Hotărârii în partea contestată, întrucât

aceasta a fost emisă cu respectarea prevederilor legale în vigoare, a competenței și a procedurii aplicabile.

45. În ceea ce privește desființarea actului administrativ, nu poate fi reținută nici alegația reclamantului, conform căreia Consiliul Superior al Magistraturii, la adoptarea hotărârii, și-ar fi exercitat dreptul discreționar cu încălcarea prevederilor art. 16 și art. 137 din Codul administrativ.

46. În acest sens, reclamantul s-a limitat la a invoca o pretinsă încălcare a dreptului discreționar, fără a specifica sau a aduce argumente concrete cu privire la modul în care Plenul Consiliului Superior al Magistraturii ar fi admis această încălcare.

47. De asemenea, Consiliul Superior al Magistraturii consideră irelevant raționamentul reclamantului referitor la faptul că Curtea Supremă de Justiție ar fi stabilit o nouă practică judiciară în litigiile privind încasarea plăților salariale neachitate. Acesta face referire la Legea nr. 1545 din 25 februarie 1998 privind modul de reparare a prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești, indicând în susținerea sa cauza nr. 2ra-39/23, Gubenco Serghei vs. Ministerul Justiției, în care acțiunea a fost respinsă.

48. În acest context, Consiliul Superior al Magistraturii a relevat că o singură decizie a instanței de respingere a unei acțiuni în litigiile privind încasarea plăților salariale neachitate în baza Legii nr. 1545 din 25 februarie 1998 nu constituie o practică judiciară constantă.

C. Poziția terțului (f.d. 68, 70)

49. Judecătoria Comrat a menționat că a întreprins toate măsurile legale posibile pentru stingerea datoriei salariale acumulate în perioada suspendării din funcție a judecătorului Serghei Popovici. Din fondul de economii al bugetului alocat Judecătoriei Comrat pentru anul 2021, o parte din această datorie a fost achitată către cetățeanul Serghei Popovici.

50. Cu toate acestea, instanța nu dispune de suficiente resurse bugetare libere, întrucât bugetul instituțiilor bugetare este aprobat anual în conformitate cu Legea finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale nr. 181 din 26 iulie 2014. Acest fapt a împiedicat achitarea integrală a sumei datorate.

51. Judecătoria Comrat a solicitat admiterea cererii de chemare în judecată înaintată de Serghei Popovici și petrecerea ședinței de judecată în lipsa reprezentantului Judecătoriei Comrat.

D. Poziția părților în ședință publică

52. În cadrul ședinței de judecată, reclamantul Serghei Popovici și reprezentantul acestuia, avocatul Ștefan Nița, au susținut integral cererea de chemare în judecată, solicitând admiterea acesteia în forma în care a fost formulată.

53. La rândul său, reprezentanta Consiliului Superior al Magistraturii, Olesea Ciobanu, a solicitat respingerea acțiunii în contencios administrativ înaintate de Serghei Popovici, invocând că aceasta este neîntemeiată.

LEGISLAȚIA ȘI STANDARDELE RELEVANTE

54. Art. 191 alin. (5) lit. a) din Codul administrativ:

„Curtea Supremă de Justiție soluționează *în primă instanță*, prin hotărâri irevocabile, acțiunile în contencios administrativ privind contestarea hotărârilor Consiliului Superior al Magistraturii și ale Consiliului Superior al Procurorilor.”

55. Art. 218 din Codul administrativ:

„Examinarea și soluționarea în fond a acțiunii în contencios administrativ are loc conform prevederilor Codului de procedură civilă, cu următoarele excepții:

a) examinarea și soluționarea acțiunii în contencios administrativ are loc în ședință publică, iar în cazuri de excepție stabilite de lege – în ședință închisă. Participanții la proces se citează; în citație se comunică locul, data și ora ședinței. Dacă participanții la proces convin de comun acord, examinarea și soluționarea acțiunii în contencios administrativ are loc în procedură scrisă;

b) instanța de judecată acceptă probele prezentate după termenul stabilit în faza de pregătire pentru examinarea în fond a acțiunii în contencios administrativ, numai dacă participanții la proces justifică și probează imposibilitatea prezentării probelor în termenul stabilit de instanță;

c) participanții la proces care s-au prezentat cel puțin o dată în ședința de judecată pe parcursul examinării acțiunii în contencios administrativ sau au efectuat acte de procedură în contextul examinării acțiunii în contencios administrativ nu pot invoca lipsa citației pentru efectuarea actelor de procedură la o dată ulterioară;

d) neprezentarea la ședința de judecată, fără motive temeinic justificate, a participanților și/sau a reprezentanților lor nu împiedică soluționarea acțiunii în contenciosul administrativ.”

56. Art. 219 din Codul administrativ:

„Instanța de judecată este obligată să cerceteze starea de fapt din oficiu în baza tuturor probelor legal admisibile, nefiind legată nici de declarațiile făcute, nici de cererile de solicitare a probelor înaintate de participanți.

Instanța de judecată depune eforturi pentru înlăturarea greșelilor de formă, explicarea cererilor neclare, depunerea corectă a cererilor, completarea datelor incomplete și pentru depunerea tuturor declarațiilor necesare constatării și aprecierii stării de fapt. Instanța de judecată indică asupra aspectelor de fapt și de drept ale litigiului care nu au fost discutate de participanții la proces.

Instanța de judecată nu are dreptul să depășească limitele pretențiilor din acțiune, însă, totodată, nu este legată de textul cererilor formulate de participanții la proces.

Instanța de judecată poate avea o discuție juridică cu participanții la proces sau poate da în scris indicații cu privire la situația de drept a cauzei examinate.”

57. Art. 224 alin. (1) lit. f) din Codul administrativ:

„Examinând acțiunea în contencios administrativ în fond, instanța de judecată adoptă una dintre următoarele hotărâri: **respinge acțiunea** ca fiind neîntemeiată, dacă nu sunt îndeplinite condițiile de adoptare a unei hotărâri prevăzute la lit.a)–e).”

58. Art. 24 alin. (1) lit. a), (2) și (4) din Legea cu privire la statutul judecătorului nr. 544-XIII din 20 iulie 1995:

„Judecătorul poate fi suspendat din funcție, la cerere sau din oficiu, prin hotărâre a Consiliului Superior al Magistraturii, dacă în privința lui se începe urmărirea penală, până la rămânerea definitivă a hotărârii în cauza respectivă.

În cazul suspendării din funcție a judecătorului, salariul acestuia se plătește în condițiile legii.

În cazul prevăzut la alin. (1) lit. a), dacă nu a fost probată vinovăția judecătorului sau a fost pronunțată o hotărâre de achitare ori de încetare a procesului penal, sau în cazul anulării actelor care au servit drept temei pentru suspendarea sa din funcție în baza alin.(1¹), suspendarea din funcție încetează și judecătorul este repus în toate drepturile avute anterior.”

59. Art. 3 din Legea privind modul de reparare a prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești nr. 1545-XIII din 25 februarie 1998:

„În conformitate cu prevederile prezentei legi, este reparabil prejudiciul material și moral cauzat persoanei fizice sau juridice în urma:

a) reținerii ilegale, aplicării ilegale a măsurilor preventive sub formă de arest, de declarație de a nu părăsi localitatea sau țara, tragerii ilegale la răspundere penală;

b) condamnării ilegale, confiscării ilegale a averii, supunerii ilegale la muncă neremunerată în folosul comunității;

c) efectuării ilegale, în cazul urmăririi penale ori judecării cauzei penale, a percheziției, ridicării, punerii ilegale sub sechestru a averii, eliberării sau suspendării ilegale din lucru (funcție), precum și în urma altor acțiuni de procedură care limitează drepturile persoanelor fizice sau juridice;

e) efectuării măsurilor speciale de investigații cu încălcarea prevederilor legislației;

f) ridicării ilegale a documentelor contabile, a altor documente, a banilor, a ștampilelor, precum și în urma blocării conturilor bancare.

Prejudiciul cauzat se repară integral, indiferent de culpa persoanelor cu funcție de răspundere din organele de urmărire penală, din procuratură și din instanțele judecătorești.”

60. Art. 6 din Legea nr. 1545-XIII din 25 februarie 1998:

„Dreptul la repararea prejudiciului, în mărimea și modul stabilite de prezenta lege, apare în cazul:

- a) devenirii definitive și irevocabile a sentinței de achitare;
- b) scoaterii persoanei de sub urmărire penală sau încetării urmăririi penale pe temeiuri de reabilitare;
- c) adoptării de către instanța judecătorească a hotărârii cu privire la anularea arestului contravențional în legătură cu reabilitarea persoanei fizice;
- d) adoptării, de către judecătorul de instrucție, în condițiile art.313 alin.(5) din Codul de procedură penală, în privința persoanei achitate sau scoase de sub urmărire penală, a încheierii privind declararea nulității actelor sau acțiunilor organului de urmărire penală sau organului care exercită activitate specială de investigații.”

61. Art. 7 din Legea nr. 1545-XIII din 25 februarie 1998:

„În cazurile menționate la art.3, persoanei fizice sau juridice i se compensează sau i se restituie:

- a) *salariul și alte venituri provenite din muncă, ce constituie sursa ei principală de existență, de care a fost privată în urma acțiunilor ilicite.”*

62. Art. 14 din Legea nr. 1545-XIII din 25 februarie 1998:

„Persoana fizică eliberată din lucru (funcție) în legătură cu condamnarea ilegală sau *suspendată din lucru (funcție) în legătură cu tragerea ilegală la răspundere penală este restabilită la locul de muncă anterior (în funcția anterioară)*, iar în caz de imposibilitate (lichidarea întreprinderii, instituției, organizației, reducerea statelor), acesteia i se oferă un loc de muncă (funcție) echivalent cu cel ocupat anterior. Locul de muncă (funcția) i se va oferi persoanei fizice în termen de cel mult o lună de la data depunerii cererii dacă aceasta a fost depusă în termen de trei luni de la data primirii de către persoana fizică a avizului despre rămânerea definitivă a sentinței de achitare sau a adoptării hotărârii privind scoaterea persoanei de sub urmărire penală sau încetarea urmăririi penale pe temei de reabilitare.”

MOTIVAREA INSTANȚEI

76. În urma cercetării tuturor actelor din dosar, rezultă că la 15 septembrie 2016 a fost pornită urmărirea penală împotriva lui Serghei Popovici pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art. 42 alin. (5) și art. 243 alin. (3) lit. b) din Codul penal (f.d. 2-3, Dosar administrativ).

77. Prin Hotărârea Consiliului Superior al Magistraturii nr. 608/25 din 20 septembrie 2016, s-a dispus suspendarea lui Serghei Popovici din funcția de judecător la Judecătoria Comrat, ceea ce a condus la sistarea plății salariului acestuia (f.d. 4-5, Dosar administrativ).

78. Ulterior, prin Ordonanța Procurorului din cadrul Procuraturii Anticorupție, emisă la 15 septembrie 2020, s-a dispus scoaterea acestuia de sub urmărire penală, în temeiul art. 275 alin. (3) din Codul de procedură

penală, motivat de faptul că fapta sa nu întrunește elementele infracțiunii incriminate (f.d. 6-15, Dosar administrativ).

79. Prin Hotărârea Consiliului Superior al Magistraturii nr. 308/26 din 27 octombrie 2020, s-a dispus anularea suspendării din funcție a judecătorului Serghei Popovici și reluarea activității acestuia în calitate de judecător la Judecătoria Comrat, cu repunerea în toate drepturile salariale avute anterior (f.d. 16-22, Dosar administrativ).

80. Prin Hotărârea Consiliului Superior al Magistraturii nr. 93/11 din 13 aprilie 2021, demersul președintelui Judecătoria Comrat, Igor Botezatu, referitor la alocarea mijloacelor financiare suplimentare necesare pentru achitarea salariului judecătorului Serghei Popovici aferent perioadei suspendării din funcție, a fost respins.

81. Nefiind de acord cu această soluție, Serghei Popovici a contestat Hotărârea Consiliului Superior al Magistraturii din 13 aprilie 2021 la Curtea de Apel Chișinău.

82. Prin Hotărârea Curții de Apel Chișinău nr. 3-69/21 din 13 decembrie 2021, s-a respins ca neîntemeiată acțiunea în contencios administrativ formulată de Serghei Popovici împotriva Consiliului Superior al Magistraturii, prin care acesta contesta Hotărârea nr. 93/11 din 13 aprilie 2021, în partea respingerii demersului vicepreședintelui Judecătoria Comrat, Igor Botezatu, privind alocarea mijloacelor financiare suplimentare. Totodată, s-a respins și cererea de obligare a Consiliului la emiterea unui act administrativ individual favorabil cu privire la admiterea acestui demers.

83. Potrivit informației din dosar, confirmate de participanții la proces, Judecătoria Comrat, în scopul executării Hotărârii Consiliului Superior al Magistraturii nr. 308/26 din 27 octombrie 2020 și în limitele soldului disponibil al mijloacelor financiare alocate pentru achitarea salariului angajaților instanței pentru anul 2021, a achitat parțial salariul aferent perioadei suspendării din funcție, și anume:

- La 11 mai 2021, salariul net în valoare de 55.121,73 lei;
- La 1 iunie 2021, salariul net în valoare de 16.532,52 lei;
- La 1 iulie 2021, salariul net în valoare de 16.532,52 lei.

84. Pe 19 decembrie 2023, Consiliul Superior al Magistraturii a recepționat demersul înaintat de președintele Judecătoria Comrat, Igor Botezatu, referitor la alocarea resurselor financiare suplimentare (f.d. 1, Dosar administrativ).

85. Președintele Judecătoria Comrat, Igor Botezatu, prin demersul adresat Consiliului Superior al Magistraturii, a solicitat alocarea unor mijloace suplimentare în valoare de 1.122.066,92 lei pentru achitarea plăților salariale

neachitate judecătorului Serghei Popovici, conform calculelor anexate (f.d.23, Dosar administrativ) și cererii formulate de acesta.

86. Prin Hotărârea nr. 596/38 din 29 decembrie 2023, Consiliul Superior al Magistraturii a respins demersul depus de Președintele Judecătoriei Comrat privind alocarea mijloacelor financiare suplimentare pentru achitarea plăților salariale neachitate unui judecător (f.d. 31-43, Dosar administrativ).

87. La data de 27 ianuarie 2024, în termenul legal pentru înaintarea unei acțiuni în contencios administrativ, judecătorul Serghei Popovici a contestat punctul 3 din Hotărârea nr. 596/38 din 29 decembrie 2023 la Curtea Supremă de Justiție. Aceasta, având în vedere că Hotărârea Consiliului Superior al Magistraturii nr. 596/38 din 29 decembrie 2023 a fost publicată pe site-ul www.csm.md la 4 ianuarie 2024 și adusă la cunoștința Judecătoriei Comrat prin poșta electronică la data de 5 ianuarie 2024, ora 09:30.

88. Înainte de analiza legalității actului contestat prin prisma argumentelor reclamantului, instanța subliniază că procedura suspendării din funcție a unui judecător, ca urmare a începerii unei urmăririi penale, reprezintă un proces extrem de complex și sensibil, care implică interacțiunea mai multor instituții judiciare și administrative cu competențe bine definite prin legislație. Această măsură nu poate fi considerată una strict procedurală sau tehnică, deoarece are implicații profunde asupra principiilor fundamentale precum independența sistemului judiciar, garantarea dreptului la un proces echitabil și menținerea încrederii societății în actul de justiție. Suspendarea unui magistrat în astfel de circumstanțe generează consecințe juridice și sociale importante, de aceea este imperativ ca fiecare pas procedural să fie analizat riguros, transparent și conform cadrului legal existent.

89. În lumina prevederilor art. 24 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 544/1995 privind statutul judecătorului, un judecător poate fi suspendat din funcție în cazul urmăririi penale, scopul acestei reglementări fiind asigurarea imparțialității și păstrarea credibilității corpului magistraților.

90. Procedura suspendării unui judecător implică interacțiunea complexă a mai multor instituții, fiecare având atribuții distincte și clar definite prin acte normative specifice. Aceste instituții cooperează și își exercită competențele în mod coordonat pentru a asigura respectarea principiilor legalității și transparenței pe parcursul întregului proces de suspendare, contribuind astfel la menținerea integrității și imparțialității sistemului judiciar.

- *Consiliul Superior al Magistraturii*, în calitatea sa de organ suprem de autoadministrare judecătorească, este autoritatea competentă să decidă suspendarea unui judecător din funcție. În acest sens, Consiliul Superior al Magistraturii are responsabilitatea legală de a examina și aprecia atât legalitatea formală a cererii de

suspendare înaintate de procuratură, cât și oportunitatea aplicării acestei măsuri preventive. Evaluarea Consiliului Superior al Magistraturii trebuie să se bazeze pe o analiză atentă a circumstanțelor concrete ale cazului, impactul asupra activității judiciare și asupra drepturilor individuale ale judecătorului, precum și pe criteriile stabilite explicit în legislația relevantă.

- Procuratura Anticorupție sau Procuratura Generală sunt instituțiile specializate care gestionează urmărirea penală împotriva judecătorilor, având atribuția exclusivă de a iniția și conduce anchetele în astfel de cazuri. Aceste autorități sunt abilitate să formuleze solicitări fundamentate către Consiliul Superior al Magistraturii pentru suspendarea judecătorului cercetat, în scopul prevenirii oricărei influențe nelegitime asupra procesului penal sau asupra activității judiciare. Solicitarea de suspendare trebuie să fie clar motivată, bazată pe indicii rezonabile privind săvârșirea infracțiunii și pe necesitatea protejării prestigiului și integrității sistemului judiciar.
- Inspekția Judiciară exercită un rol esențial în cadrul procesului de suspendare prin verificarea detaliată a conduitei judecătorului vizat. Aceasta realizează investigații riguroase pentru a stabili dacă există abateri disciplinare sau comportamente contrare principiilor etice și profesionale care ar putea afecta integritatea magistratului sau a sistemului judiciar în ansamblu. Ulterior, Inspekția Judiciară emite rapoarte detaliate și motivate, care sunt transmise Consiliului Superior al Magistraturii și altor instituții competente, contribuind astfel la fundamentarea deciziei privind necesitatea aplicării măsurii de suspendare.
- Ministerul Justiției și Ministerul Finanțelor joacă un rol indirect, dar semnificativ în procedura suspendării judecătorului, atribuțiile lor fiind concentrate pe gestionarea financiară și salarială a situației create prin suspendare. Ministerul Justiției are responsabilitatea gestionării mecanismului legal de acordare a despăgubirilor salariale și compensatorii pentru judecătorii suspendați ilegal sau nejustificat, conform cadrului normativ privind repararea prejudiciului cauzat prin acțiuni ilegale ale organelor de urmărire penală. În același timp, Ministerul Finanțelor gestionează execuția bugetară, având competența de a asigura disponibilitatea fondurilor necesare pentru aceste despăgubiri și plăți salariale, respectând procedurile bugetare și limitele financiare stabilite de lege.
- Instanțele judecătorești îndeplinesc un rol fundamental în protejarea drepturilor judecătorilor suspendați, asigurând accesul acestora la justiție și verificând minuțios legalitatea și temeinicia măsurilor de suspendare. Prin analizarea atentă a argumentelor prezentate și a respectării condițiilor legale și procedurale, instanțele judecătorești contribuie decisiv la prevenirea abuzurilor și la garantarea respectării drepturilor fundamentale ale judecătorilor afectați de măsuri restrictive, astfel încât să fie asigurată echitatea și transparența întregului proces.

91. Este esențial ca fiecare instituție implicată în procesul suspendării judecătorilor să își exercite atribuțiile exclusiv în limitele clar stabilite prin legislație, respectând principiul separării competențelor și evitând orice ingerință sau interferență neautorizată în activitatea altor instituții. Orice depășire a acestor limite legale ar genera riscuri semnificative pentru

echilibrul și funcționalitatea sistemului judiciar, putând duce la compromiterea independenței judiciare, crearea de precedente negative sau chiar la încălcarea drepturilor fundamentale ale persoanelor implicate.

92. În cazul din speță, urmează a fi analizată problema identificării instituției responsabile pentru plata drepturilor salariale ca urmare a suspendării ilegale a judecătorului din funcție, având în vedere practica judiciară instabilă și inconsecventă a instanțelor naționale în soluționarea unor litigii similare.

93. Completul de judecată constată că, prin Hotărârea Consiliului Superior al Magistraturii nr. 308/27 din 26 octombrie 2020, a fost dispusă reluarea exercitării funcției de către judecător și repunerea acestuia în drepturile salariale anterioare suspendării.

94. Instanța reține că, potrivit art. 140 din Codul administrativ, hotărârea menționată reprezintă un act administrativ individual. Totuși, măsura repunerii judecătorului în drepturile salariale anterioare se referă *exclusiv* la remunerarea activității ***prestate efectiv ulterior datei reluării atribuțiilor funcționale***.

95. Prin urmare, repunerea judecătorului în drepturile salariale anterioare suspendării nu presupune, în mod automat, plata drepturilor salariale aferente perioadei anterioare, în care judecătorul s-a aflat în situația suspendării, având în vedere caracterul reparatoriu și distinct al dreptului la salariile restante, care necesită o abordare juridică separată și explicită.

96. Orice interpretare contrară ar contraveni principiului legalității și scopului prevăzut de art. 24 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 544/1995, care impune garantarea imparțialității și integrității judecătorilor și asigurarea protecției efective a drepturilor acestora în cazul suspendării ilegale din funcție

97. Potrivit principiului clar stabilit în Legea nr. 270/2018 privind salarizarea în sectorul bugetar, ***remunerarea este strict condiționată de prestarea efectivă a muncii***.

98. În perioada suspendării, judecătorul Serghei Popovici nu a desfășurat activitate efectivă, astfel că plata salariului pentru această perioadă nu poate fi realizată din fondurile salariale curente ale instanței, ci trebuie solicitată și fundamentată exclusiv pe mecanismul special instituit prin Legea nr.1545/1998 privind repararea prejudiciului cauzat prin acțiuni ilegale sau nejustificate ale organelor de urmărire penală.

99. Prin urmare, deși actul administrativ individual privind reluarea activității a devenit irevocabil conform prevederilor art. 140 din Codul

administrativ și nu mai poate fi contestat, acesta nu generează automat obligația plății retroactive a salariului pentru perioada în care activitatea nu a fost desfășurată. Astfel, actul administrativ menționat nu poate constitui temei legal direct și suficient pentru obligarea Consiliului Superior al Magistraturii la plata salariilor restante pentru perioada suspendării.

100. Plata drepturilor salariale aferente perioadei de suspendare poate fi obținută exclusiv prin intermediul mecanismelor prevăzute explicit în Legea nr. 1545/1998, având ca instituție competentă și responsabilă Ministerul Justiției, nu Consiliul Superior al Magistraturii.

101. Având în vedere că statul gestionează un buget consolidat și dispune de resurse financiare suficiente, reclamantul are posibilitatea reală de a obține recuperarea drepturilor salariale restante într-o manieră mai eficientă și într-un termen rezonabil, prin formularea unei acțiuni separate, direct împotriva Ministerului Justiției și Ministerului Finanțelor, instituții responsabile din punct de vedere legal de executarea bugetului destinat remunerării judecătorilor.

102. Completul de judecată consideră că solicitarea repetată privind obligarea Consiliului Superior al Magistraturii să aloce fonduri suplimentare pentru plata drepturilor salariale restante ale unui judecător suspendat este neîntemeiată. Aceasta deoarece Consiliul Superior al Magistraturii nu are competența legală să gestioneze în mod direct sau să dispună unilateral de resursele financiare destinate salarizării judecătorilor. În conformitate cu cadrul normativ în vigoare, gestionarea și aprobarea fondurilor pentru sistemul judecătoresc aparțin altor autorități publice, iar Consiliul Superior al Magistraturii nu poate interveni decât prin propuneri sau demersuri înaintate către instituțiile competente.

103. Astfel, conform prevederilor legale, inclusiv ale art. 121 și art. 122 din Constituția Republicii Moldova, Consiliul Superior al Magistraturii nu este abilitat să administreze sau să dispună în mod unilateral asupra mijloacelor financiare destinate remunerării judecătorilor, atribuție care revine altor autorități publice competente.

104. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție constată în mod clar că responsabilitatea financiară privind achitarea drepturilor salariale și a altor despăgubiri aferente perioadei în care judecătorii au fost suspendați din funcție ca efect al pornirii urmăririi penale revine statului, prin intermediul autorității abilitate – Ministerului Justiției, în virtutea competențelor stabilite în art. 3 și 7 din Legea nr. 1545/1998. Această atribuție derivă din faptul că Ministerul Justiției administrează mecanismul special, atât juridic cât și

financiar, destinat reparării prejudiciului rezultat din aplicarea ilegală sau nejustificată a unor măsuri restrictive în cadrul procedurilor penale.

105. Situația judecătorului Serghei Popovici se încadrează în prevederile Legii nr. 1545/1998, care reglementează în mod clar dreptul la despăgubiri materiale și salariale pentru persoanele care au fost supuse unor măsuri restrictive ilegale sau nejustificate, inclusiv suspendarea din funcție în cadrul unor proceduri penale. Potrivit acestui cadru normativ, în cazul în care se constată că suspendarea judecătorului a fost nejustificată sau ilegală, acesta are dreptul la recuperarea integrală a veniturilor salariale pierdute pe perioada respectivă.

106. În consecință, responsabilitatea privind gestionarea și achitarea acestor despăgubiri salariale îi revine exclusiv statului, prin intermediul Ministerului Justiției, care are obligația legală de a asigura restabilirea integrală a drepturilor financiare ale persoanei afectate.

107. În ceea ce privește argumentul reclamantului conform căruia Consiliul Superior al Magistraturii avea obligația legală de a admite demersul și de a emite un act administrativ favorabil lui Serghei Popovici pentru plata salariilor restante, acesta nu este întemeiat juridic. Solicitarea depășește limitele clare ale competențelor Consiliului, astfel cum sunt prevăzute explicit în legislația în vigoare.

108. Or, executarea hotărârilor judecătorești privind despăgubirile salariale acordate în urma suspendării ilegale din funcție a unui judecător ca efect al pornirii urmăririi penale revine exclusiv instituțiilor statului abilitate din punct de vedere financiar și bugetar, respectiv Ministerului Justiției și Ministerului Finanțelor. Prin urmare, obligația de a asigura plata acestor sume revine în mod legal acestor instituții.

109. Referitor la argumentul reclamantului Serghei Popovici privind practica judiciară pe dosare similare examinate de către Curtea Supremă de Justiție în ordine de recurs, Completul de judecată menționează următoarele: prin cererea de chemare în judecată depusă de Gubenco Serghei împotriva Ministerului Justiției, intervenienți accesorii Curtea de Apel Comrat, Ministerul Finanțelor și Procuratura Generală s-a solicitat încasarea din contul bugetului de stat, prin intermediul Ministerului Justiției a plăților salariale neachitate în perioada suspendării ilegale din funcție de judecător la Curtea de Apel Comrat, în sumă de 1.731.000, 83 lei.

110. Prin hotărârea Judecătoriei Comrat, sediul Ceadâr-Lunga din 15 aprilie 2022, s-a încasat din contul bugetului de stat, prin intermediul Ministerului Justiției, în beneficiul lui Gubenco Serghei plățile salariale neachitate, pentru

perioada de suspendarea ilegală din funcție de judecător la Curtea de Apel Comrat, din 20 septembrie 2016 până la 26 octombrie 2020, în sumă de 1.712.610 lei, cu reținerea contribuțiilor obligatorii în folosul statului.

111. Prin decizia Curții de Apel Cahul din 13 octombrie 2022, s-a respins apelul declarat de Ministerul Justiției și s-a menținut hotărârea Judecătoriei Comrat, sediul Ceadâr-Lunga, din 15 aprilie 2022.

112. Prin decizia din 15 decembrie 2023 a Curții Supreme de Justiție s-a admis recursul declarat de Ministerul Justiției. S-a casat hotărârea Judecătoriei Comrat, sediul Ceadâr-Lunga din 15 aprilie 2022 și decizia Curții de Apel Cahul din 13 octombrie 2022 și s-a pronunțat o nouă hotărâre prin care: cererea de chemare în judecată depusă de Gubenco Serghei împotriva Ministerului Justiției, intervenienților accesorii Curtea de Apel Comrat, Ministerul Finanțelor și Procuratura Generală cu privire la încasarea plăților salariale neachitate, s-a respins ca fiind neîntemeiată.

113. Așadar, prezenta decizie a Curții Supreme de Justiție nu poate fi reținută ca practică judiciară relevantă pentru susținerea argumentelor reclamantului Popovici Serghei privind încasarea sumei solicitate de la instanța la care își desfășoară activitatea judecătorul, prin intermediul Consiliului Superior al Magistraturii. Aceasta, deoarece în materie există jurisprudență distinctă.

114. În acest sens, prezintă relevanță următoarele cauze în care s-a reținut că salariul aferent perioadei suspendării din funcție, ca efect al pornirii urmăririi penale față de judecător se achită din bugetul de stat, în temeiul Legii nr.1545/1998:

- 1) Popovici Eugen vs. Ministerul Justiției, intervenienți accesorii Procuratura Generală și Consiliul Superior al Magistraturii (dosar nr. [2ra-922/23](#));
- 2) Gheorghe Popa vs. Ministerul Justiției, Ministerul Finanțelor și Procuratura Generală (dosar nr. [2ra-1022/19](#));

115. De asemenea, este relevantă și situația judecătorului Munteanu Dorin (dosar nr. [2ra-85/23](#)), în care instanța, din oficiu, a dispus achitarea salariului aferent perioadei suspendării din funcție.

116. În lumina acestor situații, care reflectă o practică judiciară divergentă în ceea ce privește încasarea salariului neplătit din motivul suspendării din funcție a judecătorului, se constată că, de la caz la caz, sumele aferente au fost achitate fie din bugetul instanței de judecată la care își desfășoară activitatea judecătorul, fie din bugetul de stat, în temeiul art. 24 alin. (4) din Legea nr.544/1995. În aceste condiții, Completul de judecată apreciază necesitatea

clarificării autorității statului competente să achite salariul nereturnat pe perioada suspendării din funcție a judecătorului, precum și a cadrului normativ aplicabil.

117. Or, potrivit art. 2 alin. (2) din Legea nr. 64/2023, rolul Curții Supreme de Justiție constă în asigurarea interpretării și aplicării uniforme a legislației în cadrul sistemului judiciar.

118. Având în vedere existența unui cadru normativ clar și bine definit privind procedura de recuperare a salariilor în cazul suspendării din funcția de judecător, prin prezenta hotărâre, Curtea Supremă de Justiție consacră o practică judiciară obligatorie. Se statuează că plata acestor drepturi se efectuează din bugetul de stat, în temeiul art. 7 lit. a) din Legea nr. 1545/1998. În consecință, solicitările privind plata salariilor restante ale judecătorilor suspendați din funcție, ca urmare a unor măsuri restrictive nejustificate sau ilegale dispuse de organele de urmărire penală, trebuie formulate exclusiv împotriva Ministerului Justiției, în temeiul art. 5 din aceeași lege, acesta fiind autoritatea competentă să gestioneze și să asigure acordarea despăgubirilor salariale, potrivit mecanismului prevăzut de legislația specială aplicabilă.

119. Astfel, nu pot fi reținute criticile reclamantului, deoarece acesta interpretează eronat normele de drept și situația de fapt, întrucât plățile salariale ratate în perioada suspendării sale din funcție în legătură cu începerea urmăririi penale, după cum întemeiat a reținut Consiliul Superior al Magistraturii, acestea urmează a fi recuperate prin intermediul mecanismului instituit de Legea nr. 1545/1998.

120. Această concluzie se bazează solid pe dispozițiile clare ale Legii nr. 1545/1998, care stabilește în mod explicit că Ministerul Justiției are responsabilitatea exclusivă de a gestiona, atât din punct de vedere financiar, cât și juridic, compensațiile și despăgubirile rezultate din acțiunile nelegale sau neîntemeiate ale organelor de urmărire penală.

121. Prin urmare, instanțele inferioare au obligația de a respecta această practică judiciară pentru a evita pronunțarea unor hotărâri care ar putea fi casate din cauza aplicării eronate a legii. Respectarea acestui principiu contribuie la asigurarea unei jurisprudențe coerente, predictibile și conforme cu cadrul normativ național, consolidând astfel securitatea juridică și încrederea în sistemul judiciar.

122. Curtea Supremă de Justiție reafirmă în mod definitiv și argumentat că responsabilitatea gestionării și achitării salariilor restante pentru judecătorii suspendați ca urmare a unor măsuri restrictive ale organelor de urmărire penală revine statului, prin intermediul autorității abilitate – Ministerului

Justiției, în conformitate cu prevederile detaliate ale Legii nr. 1545/1998 și ale altor acte normative relevante. Această atribuție a Ministerului Justiției se fundamentează pe principiul juridic conform căruia instituțiile care administrează bugetul de stat și mecanismele de despăgubire sunt obligate să compenseze integral prejudiciile suferite de persoanele supuse unor măsuri restrictive ilegale sau nejustificate.

123. În acest context, instanțele inferioare au obligația de a respecta această practică judiciară obligatorie. Această soluție este esențială pentru asigurarea respectării principiilor constituționale ale separației puterilor în stat, al legalității și previzibilității juridice, precum și pentru prevenirea oricărei confuzii sau incertitudini în aplicarea normelor referitoare la gestionarea resurselor financiare publice. Aplicarea unitară a acestor principii contribuie la consolidarea securității juridice și la eficiența mecanismului de despăgubire în conformitate cu legislația națională.

124. În concluzie, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție subliniază că Hotărârea Consiliului Superior al Magistraturii nr. 596/38 din 29 decembrie 2023 a fost adoptată în urma unei analize detaliate a faptelor și probelor administrate. În aceste condiții, instanța nu a identificat temeiuri legale care să justifice anularea acesteia. Prin urmare, cererea de chemare în judecată formulată de Serghei Popovici urmează a fi respinsă ca neîntemeiată.

125. Având în vedere motivele expuse anterior și în temeiul prevederilor art. 191 alin. (5) lit. a) și 224 alin. (1) lit. f) din Codul administrativ

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI,

Respinge cererea de chemare în judecată înaintată de Serghei Popovici împotriva Consiliului Superior al Magistraturii, terț Judecătoria Comrat, privind anularea parțială a actului administrativ și obligarea emiterii unui act administrativ individual favorabil.

Hotărârea este irevocabilă.

Președinte

Stela Procopciuc

Judecători

Ion Malanciuc

Diana Stănilă